

Sisäministeriö
Inrikesministeriet

Pelastustoimen onnettomuuksien ehkäisyn koordinoitiryhmän kokous

Aika ja paikka

14.4.2021 klo 12-15 / Teams-kokous

Osallistujat

Jari Lepistö, SM, puheenjohtaja
Jaakko Joentakanen, SM, sihteeri
Kai Horelli, AVI, poistui 13.11
Jani Jämsä, Pelastusopisto
Harri Pyyhtiä, Jokilaaksojen pelastuslaitos
Tuomas Pälviä, LUP, poistui klo 12.53
Mikko Poutala, SPPL
Tarja Ojala, SPEK
Kirsi Rajaniemi, SM, poistui klo 12.54
Jaana Rajakko, SM
Sini Erholtz, SM
Tanja Mannila, SM, poistui 14.00, liittyi takaisin 14:35

Asialista

1. Kokouksen avaus

- Kokous avataan klo 12.
- Jari toimii puheenjohtajana, Jaakko kirjaa muistion.

2. Edellisen kokouksen muistio

- Ei tarkastettu.

3. Pelastuslain esiselvityshankkeen OE jaoston tulosten esittely ja keskustelu

- Kirsi esittelee asian.

Kirkkokatu 12, Helsinki

PL 26, 00023 Valtioneuvosto

Vaihde 0295 480 171 | kirjaamo@intermin.fi | www.intermin.fi

Sisäministeriö

Inrikesministeriet

- Pääteemoina asumisen turvallisuuden edistäminen, pelastuslain suhde rakentamisen sääntelyyn sekä pelastuslaitoksen valvontatehtävä.
- Ehdotukset jaettu välttämättömiin muutoksiin, muihin muutostarpeisiin ja laajempaa jatkotyötä edellyttäviin.
- Välttämättömiä muutoksia:
 - Asuntojen palovaroittimen hankinta- ja kunnossapitovastuun selventäminen.
 - Avotulen teon kieltoa koskevan sääntelyn selventäminen.
 - Valvonnassa havaittuihin laiminlyönteihin puuttuminen (lain 81 § 1 mom.)
 - Palotarkastus rakennustyön aikana.
- Käydään keskustelua aiheesta.
 - Kysytään pakollisesta OE-toimintojen kokonaisuuden suunnittelusta (liittyy mm. mahdolliseen tuvi-suunnitelman pakollisuuteen). Todetaan, että kyseessä on tärkeä ja laaja kokonaisuus, mutta jota tulisi pohtia hieman erilaisella formaatilla. Keskustelua tulisi käydä yhteisen toimialan kehittämisen foorumeissa, jossa se saataisiin pohjustettua säädösasiaksi.
 - Otetaan laiminlyönteihin puuttumiseen liittyvän ehdotus puheeksi ja todetaan, että prosessi kaipaakin selkeyttä.
 - Todetaan, että palovaroittimien hankinta- ja kunnossapitovastuun kirkastaminen lakiin on välttämätöntä, sillä asiaan liittyy tällä hetkellä merkittäviä epäselvyyksiä. Lisäksi nostetaan esiin esiselvityshankkeen seminaarissa esiin nostettu huoli siitä, että sana ”palo” esiintyy nykyisessä muistiossa voimakkaana, eikä laajempi ”onnettomuuksien ehkäisy” ajatuksena välity riittävästi. Haasteena ylipäätään saada laajempi ajattelu vakiinnutettua hallinnonalalla.
 - Todetaan tärkeäksi, että rakentamisen ohjauksessa oleva pelastustoimen rooli saataisiin nykyistä näkyvämmäksi, jotta myös resurssit varmistetaan jatkossa.
 - Ollaan yhtä mieltä siitä, että pelastustoimessa tehdään paljon ”muuta asiantuntijatyötä” OE:n alla, mutta kaikkea ei tunnisteta vielä lainsäädännössä. Näille toiminnoille toivotaan tukea laista. Kiitellään esiselvityshankkeen työryhmää siitä, että asiaa on tehty näkyväksi.

4. Suorituskykyhankkeen OE työpaketin (sis. myös valvonnan) esittely ja keskustelu ajankohtaisesta temasta

- Sini ja Tanja esittelevät aiheen.
- Tiimeri-kutsu yhteisen tietopohjan kokoamiseksi toimitetaan tällekin kokoonpanolle.
- Tällä hetkellä työn alla on suorituskykyvaatimusten määrittely.
- Nyt tällä kokoonpanolla on tarkoitus pohtia niitä tehtäviä, joihin suorituskykyvaatimuksia tulisi kohdistaa. Pohditaan myös, mistä tehtävät voivat lainsäädännön lisäksi tulla ja se, kuinka yksityiskohtaisesti tehtävät tulisi määrittellä.
- Lisäksi tulee pohtia eri tietolähteiden ja näkökulmien perusteella, mitä vaatimuksia ko. tehtäville tulisi asettaa. Tätä työtä aloiteltukin jo.
- Keskustellaan yllä mainituista asioista yhteisesti, painottaen OE-tehtäviä, niiden lähteitä ja yksityiskohtaisuuden tasoa. Sini ja Tanja kirjaavat huomiot tarkemmin ylös työnsä tueksi.
 - Asia herättää runsasta keskustelua.
 - Olennaista päästä sopivan tarkalle tasolle, että tulokset ovat hyödynnettävissä laitoksissa. Toisaalta ei liian tarkkaa, ettei rajaa liikaa alueellisiin erityispiirteisiin sovitettua työtä.
 - Kysymys yksityiskohtaisuudesta on osittain suoritekohtainen. Osaan on mentävä syvemmälle ja osassa riittää yleisempi taso.
 - Olennaista olla riittävän kunnianhimoinen, ettei hankkeen lopputulema ole pelkkä tarve jatkohankkeelle.
- Työn alla myös asiakastarpeiden kartoitus, 45 kysymyksen kyselybarometrin avulla.
- Opinnäytetyö Pelastustoimen tietotarpeiden kartoituksesta (YAMK) on Sinin (ja Hanna-Miina Siitosen, SM) ohjauksessa.
- Kansainvälistä yhteistyötä kanadalaisen Community against preventable injuries -konseptin kanssa, ihmisten käyttäytymisen mittaamisen hahmottamiseksi.

5. Toimintaohjelman käytäntöön saattamisen tilanne

- Jari esittelee tilanteen tiedoksi kokoonpanolle. Käytäntöön saattaminen etenee hyvin. Jo 10 pelastuslaitoksen kanssa on käyty aiheeseen liittyvä työpaja. Tavoitteena on käydä koko pelastustoimi läpi kesään mennessä. Kansallinen yhteenveto laaditaan kesän aikana.

6. Toimialan onnettomuuksien ehkäisyn hankkeet

- Jari (SM) nostaa esiin seuraavat:

Sisäministeriö

Inrikesministeriet

- Satakunnassa meneillään Asiakas keskiöön -hanke, jossa pyritään muodostamaan vaikuttavuusmittareita.
- NouHätä -vaikuttavuustutkimus PSR-rahoituksella on alkutekijöissään.
- KidiSafe Turun yliopiston vetämänä. Luodaan varhaiskasvatukseen turvallisuuskasvatuksen materiaalia ja menetelmiä.
- Jani (pelastusopisto) mainitsee seuraavat:
 - ViVaPe -hanke (viestinnällä vaikuttavuutta pelastustoimeen) etenee.
 - Valtakunnallinen liesipalohanke etenee.
 - Pronton palontutkintaselosteen uudistamishanke on meneillään.
 - OE-osaamisvaatimukset -hanke etenee. Tavoitteena, että kesäkuussa hyväksyttäisiin kumppanuusverkostossa tämänhetkinen osaamisvaatimuskartta.
 - Tulossa hankehakemus: ilmoitusmenettelyt ja viranomaisyhteistyö palorikosten tutkimisessa.
 - Sammutustekniikan oppikirjahanke meneillään, pyritään huomioimaan myös OE-näkökulmia.
 - Alkamassa kumppanuusverkoston hanke: pelastustoiminnan johtajan oppaan laadinta.
- Mikko (SPPL) mainitsee:
 - Henkinen työsuojelu -hanke käynnissä.
 - Ei varsinaisia OE-hankkeita.
 - Arktisen pelastustoiminnan hanke käynnistymässä syksyllä.
- Tarja (SPEK) mainitsee:
 - Valmistumassa ARA-hanke vuokratalojen turvallisuustekniikan kustannus-hyöty -vertailuun liittyen. Webinaari ja ilmoittautuminen tulossa pian.
 - Liesiturvahankkeessa mukana.
 - Asumisturvallisuusverkoston pysyvässä työssä (alkoi OTE-hankkeesta) on mukana parisen kymmentä järjestöä. Tähän liittyen erityisryhmille perustettu omat verkkosivut, jonne työkaluja kootaan.
 - Osallistava turvallisuus maahanmuuttajille -hanke meneillään.
 - Ikääntymisen turvallisuuden kanssa tehty yhteistyötä VTKL:n kanssa ja tapaturmien ehkäisyn toimintaohjelmaan liittyen.
 - Soster-korttikoulutuksen kehittäminen tuottaa tietoa myös OE-työhön.
- Jari ja Jaana (SM) toteavat vielä seuraavat:
 - Maankäyttöön ja kaavoitukseen liittyvä lakiuudistuspaketti on merkittävä ja sillä on paljon yhtymäpintaa myös pelastustoimeen.
 - YM:n Rakennetun ympäristön tietojärjestelmään liittyvä hanke myös koskee pelastustoimea.

Sisäministeriö

Inrikesministeriet

- Nuohousuudistuksen vaikutuksia ja ko. lainsäädäntöhankkeen vaikutusarvioinnin onnistumista seurataan ja arvioidaan.
- Koti ja vapaa-ajan tapaturmien ehkäisyn ohjelmassa on paljon huomionarvoisia asioita pelastustoimelle.
- Sisäisen turvallisuuden strategiatyöhön kuuluu yhteistyömekanismi, johon liittyen ollaan viime aikoina oltu tekemisissä syrjäytyneiden nuorten turvallisuuspääoman vahvistumiseen liittyvien asioiden kanssa.
- Lepistö toteaa, että on hyvä koota yhteen tässä muodossa OE-työhön liittyvät hankkeet. Hän toteaa, että monissa pelastuslaitoksissa on meneillään yksittäisiä hankkeita, joista voisi olla paikallaan luoda yhteistä tilannekuvaa kumppanuusverkostossa.

7. Muut asiat

- Tarja suosittelee tutustumaan SUPER:n jäsenkyselyyn. Siinä on myös paljon turvallisuuteen ja oe-työhön liittyvää tietoa myös.
- Sovitaan seuraava kokous vielä ennen kesälomia pidettäväksi.
- Toivotaan jatkossa runsaampaa tauotusta kolmen tunnin kokouksissa.